

SUOMEN KENNELLIITON NÄYTTEENOTTO-OHJE DNA-MÄÄRITYSTÄ VARTEN

Yleistä

1. DNA-tutkimus voidaan tehdä poskisolunäytteestä, karvanäytteestä tai verinäytteestä.
2. Verinäytteen voi ottaa eläinlääkäri tai Suomen Kennelliiton hyväksymän laboratorion edustaja, karva- tai poskisolunäytteen myös muu Kennelliiton hyväksymä DNA-näytteenottaja. Luettelo henkilöistä, joilla on eläinlääkäriin lisäksi näytteenotto-oikeus, on Kennelliiton kotisivuilla ja saatavissa Kennelliitosta.
3. Näytteenottajan velvollisuutena on aina tarkistaa koiran tunnistusmerkintä-numero (TM-numero).
4. Näytteenoton yhteydessä täytetään Kennelliiton lähete DNA-määrittystä varten. Tutkimus voidaan tehdä ainoastaan, jos lähetteen jokainen kohta on täytetty huolellisesti ja lähete on postitettu näytteiden mukana laboratorioon. Näytteiden talteenotto ja niiden postitus laboratorioon on näytteenottajan vastuulla ja hänen tulee itse huolehtia siitä.
5. Poskisolunäyte- ja karvanäytteitä otettaessa tulee olla erityisen tarkka, että näytteeseen tulee ainoastaan tutkittavan eläimen soluja. Irtokarvoja ei saa ottaa, koska ne voivat olla peräisin toisesta koirasta, eivätkä koirat saa nuoleskella toisiaan ennen näytteenottoa.
6. Näytteiden merkintöjen tulee olla yksiselitteisiä ja selkeitä.

Poskisolunäyte

Maksuttomat näytteenottotarvikkeet tilataan Kennelliiton hyväksymästä laboratorion edustajalta. Koiran suun tulee olla mahdollisimman puhdas näytettä otettaessa. Jokaisesta tutkittavasta koirasta otetaan näyte kahdella poskisoluharjalla seuraavan ohjeen mukaan.

1. Tarkista koiran TM-numero ja täytä Kennelliiton lähete DNA-määrittystä varten.
2. Avaa näytteenottopakkaus poskisoluharjan varren puoleisesta päästä. Aseta poskisoluharjan harjaosa koiran ikenen ja posken väliin ja harjaa posken sisäosaa posken koko pituudelta noin 15 sekunnin ajan.
3. Anna harjan ilmakeuhua vähintään 15 minuutin ajan. Kosteana pakatut näytteet saattavat pilaantua.
4. Laita harja takaisin alkuperäiseen pakkaukseensa ja sulje pakkaus teipillä.
5. Merkitse koiran nimi ja TM-numero tai rekisterinumero pakkauksen päälle.
6. Lähetä näytteet laboratorioon normaalissa postissa. Näytteet säilyvät tarpeen vaatiessa muutamia päiviä jääkaapissa.

Karvanäyte

Näytteenottoon tarvitaan liimapaperilappuja (esimerkiksi post-it® muistilappuja) ja suljettavia muovipusseja (esimerkiksi Minigrip®-pusseja). Maksuttomat näytteenottotarvikkeet voi tilata Kennelliiton hyväksymästä laboratorion edustajalta. Irtokarvat harjataan pois näytteenottokohdasta. Jokaisesta tutkittavasta koirasta otetaan kaksi näytettä seuraavan ohjeen mukaan (katso myös kuvat sivulta 2).

1. Tarkista koiran TM-numero ja täytä Kennelliiton lähete DNA-määrittystä varten.
2. Nypi koirasta vähintään 30 paksua karvaa. Varmista, että karvatuppi tulee mukaan.
3. Aseta nypityt karvat paperilapun liimapintaan niin, että karvatupet jäävät paperin reunan ulkopuolelle.
4. Taita paperi kaksin kerroin liimapinnat vastakkain, jolloin karvat pysyvät tarrapaperissa.
5. Laita paperitarra karvoineen muovipussiin ja sulje pussi huolellisesti.
6. Merkitse koiran nimi ja TM-numero tai rekisterinumero pussin päälle.
7. Lähetä näytteet laboratorioon normaalissa postissa. Näytteet säilyvät tarpeen vaatiessa muutamia päiviä jääkaapissa.

Verinäyte

Näytteenottaja tarkistaa koiran TM-numeron ja täyttää Kennelliiton lähetteen DNA-määrittystä varten. Verinäyte (vähintään 2 ml laskimoverta) otetaan EDTA-putkeen. Näytteenoton jälkeen putkea käännettäen muutaman kerran, että EDTA sekoittuu vereen ja estää sen hyytymisen. Jokaiseen putkeen merkitään tutkittavan koiran nimi ja TM-numero tai rekisterinumero. Verinäyte tulee lähettää mahdollisimman nopeasti laboratorioon. Näytteet voi lähettää normaalissa postissa ja lähetyksen kannattaa ajoittaa alkuviikkoon. Näytteet säilyvät tarpeen vaatiessa muutamia päiviä jääkaapissa.

DNA-tunniste ja polveutumismääritys

DNA-tunnistetta varten otetaan näyte vain tunnistettavasta koirasta.

Koiran polveutumismääritys edellyttää, että koiran emällä ja isällä on ennestään Kennelliiton hyväksymän laboratorion tekemä DNA-tunniste tai että näytteet vanhemmista toimitetaan laboratorioon viimeistään yhdessä pentujen näytteiden kanssa.

Karvanäytteen ottaminen DNA-määritystä varten

1. Nypi koirasta vähintään 30 puhdasta, paksua karvaa. Varmista, että karvatuppi tulee mukaan.

2. Aseta karvat paperin liimapintaan siten, että karvojen juuret jäävät reunan ulkopuolelle.

3. Taita paperi kaksin kerroin.

4. Laita tarrapaperi muovipussiin. Sulje pussi ja merkitse koiran nimi ja rekisterinumero tai TM-numero pussin päälle.

Laboratorioiden yhteystiedot

Tiedustelut, tarvikkeiden tilaukset ja näytteiden lähetyksen voi tehdä kumpaan vain laboratorioon. Lähetä kuitenkin samaan polveutumistutkimukseen kuuluvien koirien näytteet samaan laboratorioon.

Thermo Fisher Scientific / Finnzymes Oy
Myllynkivenkuja 8, 01620 Vantaa
Käyntiosoite: Ratastie 2
Puh. (09) 329 100
Fax (09) 3291 0500
finnzymes@thermofisher.com
<http://diagnostics.finnzymes.fi>

Genoscoper Oy
PL 162
00381 Helsinki
Käyntiosoite: Karvaamokuja 3
Puh. arkisin klo 8-16: 044 574 7434
info@genoscoper.com
<http://www.genoscoper.com>